

1. Çalışma müsaadesine kimin ihtiyacı vardır?

Bir işte çalışmasının kesin olarak müsaade edildiği açıklamasını taşıyan oturma müsaadesine **sahip olmayan** her yabancı.

2. Çalışma müsaadesini kim alabilir?

- ◆ Bir yıldan beri bir oturma müsaadesine sahip olan herkes
- ◆ bir yıldan beri müsamahaya sahip olan herkes
- ◆ son yıl içinde ilk önce bir oturma müsaadesine ve sonra bir müsamahaya sahip olan herkes
- ◆ Oturma Kanunu'nun 25. maddesi, 3.'den 5.'ye kadar fıkralarına göre veya Oturma Kanunu'nun 23 a maddesine göre oturma müsaadesine sahip olan herkes.

3. Çalışma müsaadesine ne için ihtiyaç vardır?

- ◆ Bir iş ilişkisindeki serbest olmayan her iş için
- ◆ işletmesel mesleki eğitimler ve stajlar için
- ◆ her serbest çalışma için.

4. Çalışma müsaadesini kim verir?

Yabancının, çalışma müsaadesi için kendisi için yetkili **yabancılar dairesine başvurması** gerekmektedir. Burası, süreyi, mesleki çalışmanın şeklini ve bir işletme ile kısıtlı kalmasını da belirleyebilir. Özel durumlar mevcut ise (6b, 7b ile karşılaştırınız), bunların başvuru esnasında belirtilmesi gerekmektedir.

5. Yabancılar dairesi neleri kontrol eder?

Başvuran kişi bir **müsamahaya** sahip ise, yabancılar dairesi,

- ◆ yabancı'nın kendisinden kaynaklanan nedenlerden dolayı sınır dışı edilip **edilemeyeceğini**, örneğin kendisi yanlış kimlik bilgileri veya uyruk belirtmiş olmakla suçlanıyorsa ve

- ◆ yabancı'nın, Politik İlticacı Ödenek Kanunu'na göre ödenekler almak için yurda giriş yapıp yapmadığını inceler.

6. Federal İş ve İşçi Bulma Kurumu, yabancılar dairesinin kararına katılır mı?

a) Genel olarak: Onay gereklidir

Yabancılar dairesi başvuruyu, başvuruda bulunulan çalışma yerinin bölgesinde bulunan İş ve İşçi Bulma Kurumu'na iletir. Bu, başvuruyu inceleyip sonucu yabancılar dairesine bildirmektedir. Yabancılar dairesi sonra çalışma müsaadesini verir veya bir red bildirisi çıkarır.

b) İstisna: Onay gerekli değildir

Eğer aşağıda belirtilen çalışma için çalışma müsaadesine başvuruluyorsa, Federal İş ve İşçi Bulma Kurumu yabancılar dairesinin kararına dahil edilmemektedir:

- ◆ Okul eğitimi, yüksek öğrenim dahilindeki stajlar ve AB tarafından teşvik edilen programlar
- ◆ üstün kalifiye kişilerin işi (Bilim adamları vs.)
- ◆ kendisi ile birlikte yaşayan işverenin aile fertlerinin çalışması
- ◆ ilk etapta kendi sağlığı, yeniden alışma veya yetiştirme amaçlı çalışmalar (Hastalar, bağımlılar, mahkûmlar vs.; travmalı mülteciler ise değil, 7b ile karşılaştırınız).

7. Federal İş ve İşçi Bulma Kurumu neyi kontrol eder?

Bütün durumlarda İş ve İşçi Bulma Kurumu, **red gerekçelerinin** olup olmadığını inceler. Bu durum, eğer iş ilişkisi müsaadesiz bir iş aracılığı veya başvurudan dolayı gerçekleşmişse veya yabancı kişi ödünç işçi olarak çalıştırılacaksa, söz konusudur.

a) Genel durum: Önceliğin incelenmesi ve çalışma şartlarının incelenmesi

Genel durumda, İş ve İşçi Bulma Kurumu aşağıdakileri inceler:

1) Önceliğin incelenmesi

(a) Yabancı uyruklu kişilerin çalıştırılmasından dolayı, iş piyasasında herhangi olumsuz etkenler yaratılmamalıdır. Tek tek İş ve İşçi Bulma Kurumları bunu belli kriterlere göre belli branşlar için tespit edebilmektedirler, örn. işsiz sayısının boş işyerleri sayısına oranı ile

ve

(b) somut işyeri için herhangi öncelik hakkına sahip olan işçi hazır bulunmuyorsa:

Öncelik hakkına sahip olanlar özellikle Almanlar, AB ülke vatandaşları ve hukuki kısıtlamalar olmadan çalışabilen yabancı uyruklu kişilerdir.

Bu konu aşağıda belirtildiği şekilde incelenir:

İşveren, kendisinin öncelik hakkına sahip bir işçiyi bulma çabalarını kanıtlamak zorundadır.

Bununla ilgili olarak kendisi, ilgili İş ve İşçi Bulma Kurumu'na arbuluculuk görevi verebilir. Burası somut işyeri için öncelik hakkına sahip olan bir işçiyi önerebilir.

İşveren bu öneriyi sadece özel, objektif ve konusal gerekçeli nedenlerden dolayı red edebilir. Kendi endividüel ticari menfaati için, neden belli bir yabancı uyruklu kişiyi çalıştırmayı amaçladığını açıklamak zorundadır.

veya

(c) Belirtilen tek tek özel durumların incelenmesinin yanı sıra ((a) ve (b) ile karşılaştırınız) İş ve İşçi Bulma Kurumu, yabancı uyruklu kişilerin genel olarak tek tek durumlarının incelenmeden işe alınmalarının mümkün olduğu **tek tek meslek gruplarını** ve **sanayi dallarını** belirleyebilir.

2) Çalışma şartlarının incelenmesi

Yabancı uyruklu kişi, kıyaslanabilir bir Alman işçiden **daha dezavantajlı çalışma şartları** altında çalıştırılmaz. Bu esnada özellikle yasal düzenlemelerin (İşçi Koruma Kanun'ları vs.) yerine getirilip getirilmediği ve teklif edilen ücretin, toplu sözleşme ücretlerine veya o bölgedeki alışagelmış ücretlere eşit olup olmadığı incelenir.

b) İstisna:

(1) Öncelik hakkının incelenmediği durumlar

Federal İş ve İşçi Bulma Kurumu'nun, belli istisna durumlarda öncelik incelemesi yapması gerekmemektedir:

- ◆ Olağan dışı durum düzenlemesi:
Bunun için özel durumun bütün hususları önemlidir. Travmatize olmuş kişilerde amaçlanan çalışmanın, terapinin bir parçası olması gerekmektedir. Olağan dışı durum olarak da, özel aile durumlarından veya çalışma yeteniğinin azalmasından kaynaklanan sonuçlar kabul edilmektedir.
- ◆ Bir yıl sonra aynı işverende iş ilişkisinin devam etmesi.

(2) Öncelik hakkının ve çalışma şartlarının incelenmediği durumlar

Belli istisna durumlarda Federal İş ve İşçi Bulma Kurumu'nun, öncelik hakkını ve çalışma şartlarını incelemesi gerekli değildir:

- ◆ Reşit yaşında olmayan kişi olarak yurt içine giriş yapan ve oturma müsaadesine sahip olan kişilerin meslek eğitimi ve çalışması. İş ilişkisine dayalı çalışma, bir okul mezuniyetini veya yurt içinde bir mesleğe hazırlık tedbirine katılımı şart koşmaktadır.
- ◆ Belli önceden çalışma sürelerindeki çalışma veya oturma müsaadesine sahip olan kişilerin uzun süreli önceden oturumu.

Yabancılar dairesi ile anlaşmalı olarak bir global onay verilmişse, o zaman İş ve İşçi Bulma Kurumu'nun devreye girmesinden vazgeçilebilir.

8. Yabancılar dairesi başvuruyu red ederse, ne yapılabilir?

Buna ilk önce itiraz edilebilir. Bu itiraz başarısız kalırsa, o zaman ilgili idari mahkemede dava açılabilir. Bazı Federal eyaletlerde itiraz etme yöntemi yoktur, orada doğrudan doğruya dava açılabilir. Eğer işverenin teklif edilen çalışma yerini kısa zaman içinde başkasına vereceği bekleniyorsa, o zaman dava ile acil itiraz dilekçesi de sunulabilir. Bu acil itiraz dilekçe üzerinde idari mahkemenin yakın zaman içinde sözlü duruşma yapmadan karar vermesi gerekmektedir. Bu konudaki ayrıntılar (İtiraz veya dava açma, süreler), red bildirisinin ekinde bulunan **yasal yollar hakkında bilgilerden** temin edilebilir.

*Metnin okunabilir ve anlaşılabilir olması amacı ile, bayanlara hitap şekline vazgeçmekteyiz.

Son durum: Aralık 2005

İŞ HUKUKU DANIŞMANLIĞI

EQUAL- Projekt SAGA Teilprojekt KoBAG

Johannisstr. 91
49074 Osnabrück

Dr. Barbara Weiser
Tel. 0541 99 89 316
b.weiser@equal-saga.info



Caritas Birliği tarafından
Diözese Osnabrück e.V.
Johannisstraße 91
49074 Osnabrück
için yayınlanmıştır



KoBAG

KONTAKTBÜRO

ARBEIT UND GESUNDHEIT

(KoBAG İş ve Sağlık İrtibat Bürosu)

İŞ HUKUKU DANIŞMANLIĞI (I)

Çalışma müsaadesini nasıl alabilirim?

Koşulların ve yöntemin kısa anlatımı.



Daha ayrıntılı bilgileri aşağıdaki şekilde temin edebilirsiniz:

www.equal-saga.info